

RADA VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY PRE NÁRODNOSTNÉ MENŠINY

Materiál na 1. zasadnutie rady
Bod č. 5

Informácia o príprave Správy o stave používania jazykov národnostných menšín na území Slovenskej republiky za obdobie rokov 2023 – 2024

Podnet:

Plán činnosti RVNM na rok 2025

Obsah materiálu:

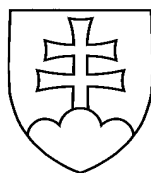
1. Návrh uznesenia
2. Predkladacia správa
3. Vlastný materiál

Predkladá:

Ākos Horony

podpredseda Rady vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny

Bratislava január 2025

NÁVRH UZNESENIA RADY VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY PRE NÁRODNOSTNÉ MENŠINY

č.
z 27. januára 2025

TÝKAJÚCE SA CELEJ RADY

k Informácii o príprave Správy o stave používania jazykov národnostných menšín
na území Slovenskej republiky za obdobie rokov 2023 – 2024

Rada vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny

A. berie na vedomie

A.1 Informáciu o príprave Správy o stave používania jazykov národnostných menšín na území
Slovenskej republiky za obdobie rokov 2023 – 2024

Bratislava január 2025

Predkladacia správa

Materiál „*Správa o stave používania jazykov národnostných menšín na území Slovenskej republiky za obdobie rokov 2023 – 2024*“ predkladá podpredseda Rady vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny (ďalej len „rada“) v súlade s Plánom činnosti rady na rok 2025. Cieľom je poskytnúť členkám a členom rady informáciu o príprave Správy o stave používania jazykov národnostných menšín na území Slovenskej republiky za obdobie rokov 2023 – 2024.

Informácia o príprave Správy o stave používania jazykov národnostných menšín na území SR za obdobie rokov 2023 – 2024

Úrad vlády Slovenskej republiky (ďalej aj ako „úrad vlády“) pripravuje v súlade s § 7a ods. 2 zákona č. 184/1999 Z. z. o používaní jazykov národnostných menšín v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 184/1999 Z. z.“) v poradí siedmu Správu o stave používania jazykov národnostných menšín na území Slovenskej republiky (ďalej len „správa“).

Na príprave správy pracuje Úrad vlády SR v spolupráci s Úradom splnomocnenca vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny (ďalej aj ako „úrad splnomocnenca“) s cieľom poskytnutia aktuálnych informácií o používaní jazykov národnostných menšín za obdobie rokov 2023 – 2024. Cieľom materiálu je, nadväzujúc na predchádzajúce správy, mapovanie vnútroštátneho legislatívneho rámca používania jazykov národnostných menšín v Slovenskej republike, sumarizácia procesu a výsledkov implementácie medzinárodnoprávného rámca používania menšinových jazykov, ako aj aktuálneho vývoja v oblasti inštitucionálneho zabezpečenia používania jazykov národnostných menšín.

V súčasnosti úrad splnomocnenca aktívne pracuje na zbere dát od povinných subjektov v zmysle § 7a ods. 3 zákona č. 184/1999 Z. z. podľa ktorého je úrad vlády oprávnený žiadať od orgánov verejnej správy informácie a písomné podklady o používaní jazyka národnostných menšín v oblasti ich pôsobnosti.

S cieľom poskytnutia komplexného a štruktúrovaného obrazu aktuálneho stavu používania jazykov národnostných menšín v SR, úrad vlády prostredníctvom úradu splnomocnenca pripravil rozsiahly dotazníkový prieskum, zameraný na zber údajov v relevantných oblastiach používania jazykov národnostných menšín v zmysle zákona 184/1999 Z. z. za obdobie rokov 2023 – 2024.

V súvislosti so zberom dát od povinných subjektov, úrad splnomocnenca v novembri 2024 pristúpil k zasielaniu dotazníkov so žiadosťou o ich súčinnosť pri príprave správy. Úrad splnomocnenca konštatuje, že napriek adresovaným žiadostiam s termínom zaslania vyplnených dotazníkov od povinných subjektov do prvej polovice decembra, je návratnosť dotazníkov nízka a to predovšetkým od rómskych a rusínskych obcí, čo môže byť spôsobené navýšením počtu obcí ktorým vyplýva povinnosť v súvislosti s novým nariadením vlády č. 35/2023 Z. z. ktorým sa vydáva zoznam obcí, v ktorých občania Slovenskej republiky patriaci k národnostnej menšine tvoria najmenej 15 % obyvateľstva (ďalej len „nariadenie“). Po schválení nariadenia pribudlo 153 obcí, z toho prevažnú väčšinu tvoria rusínske (87) a rómske (64) obce, ktorým vyplýva nová povinnosť v zmysle § 7a ods. 3 zákona č. 184/1999 Z. z. po prvý krát, z toho 4 obciam vo vzťahu k dvom národnostným menšinám.

Súhrnná návratnosť dotazníkov od povinných subjektov k 15. januáru 2025 predstavuje 76,5%. Najnižšiu mieru zberu dát úrad splnomocnenca eviduje pri obciach s rusínskou národnostnou menšinou s mierou návratnosti dotazníkov na úrovni 32% a obciach s rómskou národnostnou menšinou na úrovni 66%. Problematickou je aj návratnosť dotazníkov z obcí s dvoma národnostnými menšinami, v ktorých subjekty deklarujú absenciu prítomnosti národnostnej menšiny, alebo absenciu využívania jazyka druhej národnostnej menšiny. Úrad splnomocnenca priebežne kontaktuje povinné subjekty so žiadosťou o vyplnenie dotazníkov v snahe o návratnosť a získanie údajov aspoň na úrovni 90% a následne pristúpi k vyhodnocovaniu dát v súhrnnej správe.